

Í DAG

ÚR NYGGJU
SOSIALLOGGAVUNI.

Einstaklingurin og SOSIALA TRYGDIN

Í nýggju sosialloggavuni er greidda tilskilað, hvørjar skyldur hit almenna hevur yvir fyrri teinum einstoku samfelagsborgarunum, ið eru forir fyrri at vinna nógmið til livsins upphald til seg og sín. Í grein 1 verður sagt:

»Det offentlige er forpligtet til at komme enhver til hjælp, som ikke er i stand til at skaffe sig og sine det fornødne til livets ophold, samt at yde den, der ikke selv kan afholde udgiften, hjælp til kur og pleje i sygdomstilfælde, i hvilke det er hjemlet i denne lov. Det skal herved tilstræbes at yde bistand med henblik på i stedet for understøttelse at skaffe den, der søger hjælp, mulighed for erhvervsmæssigt arbejde eller om fornødent hjælp med henblik på at udvikle eller genoprette hans erhvervsevne, således at han kan blive i stand til at forsørge sig selv og opfylde sine forpligtelser.«

Fólkaheimið Føroyar

ØLL sjúkráhljál og heilivág verður gjørd ókeypiss og lagalig, og læknarnir fastlont-ir við bestu arbeiðsumstøðum.

Landbúnaðurin

HYØRUM mátti er greitt, at stórtliga hevur gingið aftur á hondina við landbúnaðinum.

Tað er greitt, at skal hann aftur koma at kasta av sær skurð og ræði, sum okkara fólki torvar, má drifin verða umskipað. Landbúnaðurin má rationalisera og mekanisera. Hann má afturat verða umskipaður bæði í sølu og keypi. Til tess kreist skil og til tess kreist peningur. Peningspurningurin landbúnaðinum viðvíkjandi er ein ikki loystur; men verður tað innan teingi, bert javnaðarflokkurin vinnur valið 8. november.

Brævkassin

BRÆVKASSIN.

Loyvi mær at biðja blaðið gera so væl at seta upp valdini fyrri Sandoyar valdini fyrri lögtingsvalið 1958 og fólkatingsvalið 1960.

Við javnaðarkvøðu
Sandoyar.

SVAR: Úrslitið av nevndu valum fyrri Sandoyar valdini vóru hesi:

	1959	1960
Fólkaflokkurin	171	169
Sambandsflokkurin	89	75
Javnaðarflokkurin	238	236
Sjálfstýrisflokkurin	191	—
Tjóðveldisflokkurin	238	136
Kjartan Mohr	—	30

Bræv til Sosialin

A POLITISKA VALINUM

Klakksvík, 24. sept. 1962.

Sosialurin.

Nú stundar móti vali, og fólk eru farin at hugsa um valeyni og gera sær greitt, hvussu politiska uppstillingin er vorðin.

Tað, ein serstakliga bitur merki í við uppstillingini her í Norðoyar valdini, er:

1. Menntuattfyrri Klakksvík gera sær egnan lista fyrri at seta Havarnannin Kjartan Mohr á ting.
2. Sambandsmenn, ið ongan mann fíka valdin í Norðoyum, gera

lista fyrri at velja mann, sum í øllum førum ikki er Norðoy-ingur.

3. Fólkaflokkurin ger lista fyrri at seta ein Havarnann á ting. Og ómá alt fara menn ivaleyst at deilast um, at til Norðoyar koma eingir pengar, og í Norðoyum verður einki gjørt.

Ein og hvør er sær sjálvum næstur — og hetta geldur ið hvussu er við hvørt í politikki. Klakksvíkingur.

aðrir siga

»DAGBLAÐIÐ, málgað fólka-flokksins sum í síni landsstýristið avreiddi ella royndi at avreiða burtur av føroyskum tjóðskapi

1. bestu skipini út av landinum.
2. føroysku hvalaveiðuna
3. víðari fiskirettindi.
4. føroyska politíð til danir

o. s. fr., skrivur um javnaðarflokk-in, sum hvørki nú ella nakratíð hevur avreitt burtur ein snókil av føroyskum tjóðskapi — tvortur-ímoti —

»Tað er heldur ikki stórur stór-í í brúksliti um tjóðskaparlig status quo, meðan fólkaflokkurin var í landsstýrinum, tí olt duga at sigga at verða seinastu 4 ár-in undir javnaðarlansstýri meit saman við tey ár, fólkaflokkurin sár í landsstýrinum, so er skil-ígt at meðan fólkaflokkurin tjóð skaparliga helt torn, so hevur tjóðskaparliga afturgongdin sein-astu 4 árini verið ovursjó, so stór afturgongd, at menn við full um rætti tala um tjóðskaparoyð-ing P. M. Dams.«

DEMOKRATI og VARGA-VELDI

B. A. Young, blaðstjóri hjá klakksvika, brettska blaðnum PUNCH skrivur:

»Demokrati er ikki tað, at ein telur atkvøður og tekur tey stig, ið meiraltin avgerð. Hetta er vargaveldi. Demokrati er spurningurin, um ein vil víðurkenna mynd uggleika hjá eins javnlíka, sum — annaðhvørt hann er valdur ella settur — hevur fingið í hendi tann framfarið rætt at fremja myndugleika-gerðir sambært galdandi regl-ur.«

eygjað

»EN GOD SAMBANDSMAND« í síðstu viku skrivaði »Dimmalætting« um samband og samarbeiði sambandsflokksins m.a. við fólka-flokk-in. Blaðið tekur soleiðis til: »Man kan diskutere, enkelte si-der af dette samarbejde, som dengang kom i stand med Folke flokken, men man opnåede i hvert fald at se danske blade om den tidligere løsrivelsesmand. Hå kon Djurhuus skrive, at han som landstyremand og folketingsmand på alle væsentlige områder var »en god samarbejdsmænd.«

SVAR uppá 5. spurn.: 1) Italia, 2) Danskur uttanríkisráðharri 3) Jakt ferð við hundum. 4) 1 Hollandi; og 5) Hátíðarlig skrudgonga.

veitst tú?

AT tá ið javnaðarmenn á sinni settu fram uppskot um 1000 kr. í minstuløn, spurdi Erlendur Patursson: »Hvadan skulu tit fáa peningin frá, og at sami maður nú hevur sett fram uppskot um 1200 kr. í minstuløn, men bara við tí broyting, at nú nevnið hann yvirhøvur ikki orðið — PEN-ING.«

AT tað undir 8 ára afturhaldsstýri við fólkaflokksmáraluta í landsstýrinum kom stöðug í nærum alla hvernig og vega-bygging í Føroyum.

AT tað undir hesum landsstýrinum eru jattaðar 14.205.000 kr. til vegir.

AT tað undir hesum landsstýrinum eru jattaðar 6.760.000 kr. til havnabygging.

AT tað undir hesum landsstýrinum eru jattaðar 2.005.000 kr. til lendarar.

AT argastu figgindar av Lands-handlinum hagar til hann var atvikin, vóru tjóðveldismenn.

AT fyrsta uppskot javnaðarflokks-ins til fulla endurnýggjan av skipafloktanum kom í 1943.

AT undir krignum vildu fólka-flokksmenn selja, og í 1951 seldu teir skip út av landinum.

AT størstu lönarligu framstig hava fiskimenn vunnin undir javnaðarlansstýrinum.

AT undir tjóðveldisloðu í Fiski-mannafelagnum hava fiski-menn eingi sáttmála-bundin lönarframstig vunnin.

hugskot

AT gerast góðir samfelagsborg-arar er ein aðilattur í allari upp-aling. Eitt politiskt vakíð fólk er aðaltrætyn fyrri sunnum samfelags-livi; men hin politiska síðalera »Norðlýssins« hevur neyvan hesa áskoðan, tí har stendur m. a.:

»Hin praktiski politikkurin form ar seg sum bardagi um makt millum politiskar flokkar og ein staklingur, og hin stóri politikk-arin er hann, sum dugir at gera

seg sjálfan í flokki sinum til hovuðkamb og harvið verja hov-uðkambandið við klókum rossahandli fyrri sinum egnu áhugamáli, og so lata sviða sum svøllir og blása ein langan royk á alt, sum eitur fólksins gagnsmál.«

»Dagblaðið« hevur grein »Tjóð-armening og tjóðskaparoyðing«, har tað verður sagt um javnaðar-menn:

»Teir hava longu felt sín dómi, tí so syndarlig afturgongd hevur ongatið verið føroyskum tjóð-skapi fyrri sum hesi seinastu 4 árini, so nógv at tað er talan um oyðing av føroyskum tjóðskapi.« HETTA sigur Dagblaðið, mál-gagn fólkafloksins, sum av-reiddi føroyska politíð á dansk-ar hendur.

Ein ófóru tjóðskapur!

VERULEIKI

TAÐ ER VERULEIKI: AT tað undir hesum landsstýrinum eydnaðist at vinna arbeiðarum 41 oyru meira um tíman og kvinnunum lönarbata í mun til tann, ið arbeiðararnir vunnu, eins og dýrtíðarvæðing verður 1,15 oyru fyrri hvørt prís-talstítt í staðin fyrri 1 oyru, sum tað var frammanundan.

BARNAMATUR: Svar uppá gát urnar í seinasta blæð. Orðatøkini vóru 1) Eingin toygjur seg longur enn armarnir røkka, 2) Hin metti veit ikki, hvat svangur liður, 3) Fyrr trýtur streymur í á, enn kvinn an trýtur ráð, 4) Mangur er mál-vínur, men ikki alvínur, 5) Eldur er góður vinnur, men ringur óvinnur

og 6) Mangur lær. tá ið hann áttí at gráti. Fólkanavnini: 1) Tóru, 2) Jó-s-up og 3) Oliver.

Mangt

LONDON CO-OPERATIVE SO-CIETY, heimsins størsta keyps-samtøka telur 1,2 milj. og selur fyrri 11—1200 milj. kr. árliga — m. a. trídíngin av allari mjólk, ið verður seld í London.

UNDIR javnaðarlansstýrinum er tað hent, at Fólkaáskúl-in, sum ongatið hevur fingið al-mennat stuðul, nú fær 25.000 kr. árliga í 10 ár.

KEYPSSAMTØKURNAR í Japan eiga nú umleið 40 sjúkráhus og hvíldarheim, fyrri at ter so væl og ódýrt sum gjørligt kunnu veita linum sinum hina bestu heilsu-røktina.

ANDSTØÐUMENN javnaðar-flokksins skuldseta nú javnaðar-menn fyrri at hava fingið ov nógv skip til landi! !

ARNULF ØVERLAND: Nógvi menniskju hava trondt til lættar-undirhaldning. Hetta ger mær illt: tey vita ikki, hvat gleði er. Livið hevur sviðið tey við at nokta teim um álvara. Gleði er ein stør kensla, men hon er álvarsom.

LENIN: Hann, ið valdar Berlin, valdar Týsklandi. Hann, ið valdar Týsklandi, valdar Europu.

5. SPURNINGAR:

1. Hvar liggur býurin San Reno?
2. Hvor er Per Hakkerup?
3. Hvast merkir parforcejakt?
4. Hvar liggur býurin Gouda?
5. Hvast merkir proseson?

(Svar aðrastaðni)

Bræv til SOSIALIN

(Framhald frá 2. síðu.)

nakað sjálfstýri í sjálfstýris-flokkunum. Menn teirra hava bara viljað sloppið inn á ting, og so er ósemja komin í, og teir hava pettað sjálfstýrið sundur í smáar lepar, tveir flokkar eru horvnir, tað eru vinnuflokkurin og flokkurin, sum Richard Long umboðaði.

Nú tosa hesir flokkar um at standa saman; men eg rokni ikki við, at veljararnir hoppa altanar hesar flokkar, bæði tá ið teir petta flokk-in sundur, og tá ið teir fara at lappa hann saman aftur. Tað er ikki nakar dugan í hesum flokkum.

So skal eg triva í orðaskiftið á tingi um lögmannsrøðuna. Tað var ikki nógv, ið mót-støðumenninir høvdu at siga. Tað vísti seg, sum teir royndu at fáa talutiðina at enda við óbetyðiligum tosi, sum einki hevði uppá seg. Hákon Djur-huus gjørdi nógv tos út av ein-um pappiri við tølum, sum hann hevði frá lögmanninum. Hann gjørdi sær ikki at skilja hesi tøl; men kanska hann skilti tey kortini. Ein tjóðveld-ismaður fór illa við landsstýri-num, tí teir fótu Kjølbro byggja skipasmiðju á Skála.

Kj. Mohr. brúkti talutiðina til at lesa eitt skriv upp um ein hekkutrøðara. Marius Johan-nesen byrjaði talu sína við, at lög maður helt nógvur tatur um

árið. Hann meinti, at lögmaður tosaði í meira lagi. Hetta fall í góða jørð hjá Kj. Mohr, hann kom upp og takkaði Mari ussi so hjartaliga fyrri hesi orð, ið hann hevði sagt.

Men nú eru tað so fá, sum halda tað sama, sum Kj. Mohr og Marius Johannesen. Teir eru tveir mistrivningar av sjálv-stýrinum og kunnu greipast saman. Men teir, sum eru eldri menn í dag, vita, at lögmaður hevur nógv at tosa um. Hann hevur staðið á odda fyrri javnaðarflokkinum í 34 ár, og tað er so nógv gott hent av javnaðarmanna ávum, so lögmaður P. M. Dam hevur altíð ov litla tíð at tosa. Men hinir flokkar-nir hava einki at tosa um.

Altíð, tá ið orðaskiftið á tingið hevur verið útvarpað, hevur Kj. Mohr erpað sær av, hvussu gott hann svaraði, tá ið hann varð spurður um valúr-slitid. Hann svaraði: Væl gagn-ist! Ja, har var Kj. Mohr ein stóru profetur; men tað var ikki við hansara vilja. Tað hev ur sanniliga gagnast Føroya fólki væl. Her má vera javnaðarstýri í landinum, um fólk skal hava tað gott. Tað gagnar ongum, um vit hava samband ella sjálfstýri ella löysing, um ikki javnaðarstýri er í landi-num.

Peter Joensen,
Skopun.